

NORMES GENERALS D'ESTIL PER A LES PUBLICACIONS DE LA SCEHB

Sumari

1. Introducció	1
2. Observacions sobre l'ús d'alguns caràcters	2
3. Altres detalls sobre el format del text	2
4. Transliteració i transcripció de l'hebreu i del grec	2
5. Terminologia específica d'hebraisme	3
6. Símbols dels llibres de la Bíblia i manera d'indicar les referències bíbliques.....	4
7. Transcripció dels noms dels ordres i tractats de la Misnà i el Talmud i manera d'indicar les referències misnaiques i talmúdiques	4
8. Altres abreviacions.....	4
9. Bibliografia i referències bibliogràfiques.....	4
10. Majúscules i minúscules	5
11. Apòstrof.....	5
12. Cursiva.....	5
13. Versaletes	5
14. Altres	6

1. Introducció

Aquestes instruccions resumeixen i complementen les normes de l'IEC contingudes en Josep M. Mestres (coord.), *Criteris i altres materials per a la correcció i l'edició de textos a l'Institut d'Estudis Catalans* (Barcelona, IEC, gener del 2006).

Si escriviu amb el programa Microsoft Word, convé que feu servir les plantilles que podeu descarregar del web de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics (<http://scehb.iec.cat/>), apartat de «Publicacions», pàgina de la «Revista Tamid», enllaç del final de la pàgina (<http://scehb.iec.cat/publicacions/revista-tamid/plantilles/>).

El format de l'arxiu informàtic ha de ser preferentment: Microsoft Word en qualsevol de les seves versions, WordPerfect en qualsevol de les seves versions (solament si no feu servir caràcters de transcripció o d'alfabets diferents del llatí) o bé *rich text format* per a Windows. Consulteu al Comitè Editorial la possibilitat de fer servir qualsevol altre format. Si no feu servir les plantilles indicades, escriviu amb espai interlineal 1,5 i lletra Times New Roman de 12 punts (en una de les últimes versions si necessiteu caràcters especials per a transcripció; si tot i això us falten alguns caràcters especials, poseu-vos en contacte amb els editors de la revista: scehb@iec.cat). Per a l'hebreu podeu fer servir la mateixa família de lletra Times New Roman o bé la família SBL Hebrew (la segona és necessària quan hi ha accents o quan la Times New Roman no presenta correctament la

vocalització). Desactiveu la partició de mots a final de ratlla: no partiu cap mot. Fixeu els marges superior i inferior en 2,5 cm i els marges esquerre i dret en 3 cm.

2. Observacions sobre l'ús d'alguns caràcters

Cometes. Per a escriure citacions, pensaments, títols d'articles de revista o de capítols de llibre, etc., es fan servir d'entrada les cometes baixes: « i ».¹ Cometes altes quan el text corresponent ja va dins de les cometes anteriors: “ i ”. Quan el text ja va inclòs dins dels dos tipus de cometes anteriors o per a expressar significats en contextos tècnics, cometes simples: ‘ i ’. En les bibliografies o referències bibliogràfiques, les traduccions dels títols s'indiquen entre claudàtors i cometes baixes.

Guió. Per a marcar incisos o diàlegs es fa servir el guió llarg o «guió *m*»: — (Unicode 2014). Si us és més còmode, podeu fer servir dos guionets seguits (--) que convertirem automàticament en un guió llarg. Entre el guió i el text de l'incís no hi ha d'haver cap espai; en canvi, el conjunt de l'incís i els guions ha d'anar separat per espais de la resta del text; exemple:

—Senyors —continuà—, excuseu-me de les meves sortides brusques...

Espai fi. Per a separar els grups de tres xifres dels numerals quan es tracta de quantitats numèriques i no de números d'ordre, es fa servir un espai fi (Unicode 2009) i no el punt. Per a escriure aquest espai fi fent servir els teclats Català-U o CatTransU de què es parla en la nota 1 cal prémer la combinació Alt+punt, Espaiador; també podeu fer servir el codi <8>, que en el moment de l'edició se substituirà automàticament per l'espai fi. Per exemple: «3<8>259 sous». Però: «l'any 1999» (número d'ordre).

3. Altres detalls sobre el format del text

No escriviu mai més d'un espai seguit. En lloc d'això, feu servir el tabulador, la sagnia, les columnes, les taules...

No repetiu retorns manuals per a començar una pàgina nova: feu servir el codi de pàgina nova propi del programa.

Les crides a les notes no han d'anar mai en cursiva ni en negreta, encara que el text on vagi la crida estigui en algun d'aquests tipus de lletra.

Vigileu que els signes de puntuació no quedin en cursiva o negreta pel fet de trobar-se al costat d'un mot en cursiva o negreta; els signes de puntuació han d'anar en el tipus de lletra del context.

Escrivim un espai entre les inicials dels noms i entre els diversos elements acabats en punt d'una abreviatura composta; per exemple: «M. A. Pàmies», «p. ex.».

4. Transliteració i transcripció de l'hebreu i del grec

El text hebreu, inclosos els noms propis, es transcriu segons la «Proposta de transcripció de l'hebreu en textos escrits en català» de l'Institut d'Estudis Catalans; es pot consultar en línia a partir de l'enllaç que hi ha en l'apartat de «Publicacions» del web de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics, <http://scehb.iec.cat>. Tots els títols de llibres i articles escrits en hebreu es transcriuen amb el sistema de transcripció rigorosa de l'hebreu modern, excepte pel que fa al que més avall es diu sobre els llibres bíblics i els tractats de la Misnà i el Talmud. S'aplica aquesta norma també a obres molt difoses esmentades dins el text, com *Zohar*, *Mišne Tora*, *Šulḥan 'Aruḳ*, etc. L'accent tònic en la

1. Per a escriure els caràcters que no són presents en el teclat físic, el més pràctic és fer servir un controlador de teclat que permeti introduir fàcilment tots aquests caràcters en qualsevol programa de Windows (veg., p. ex., els teclats Català-U i CatTransU en la pàgina web <http://www.b-j.cat/teclats>).

transcripció rigorosa només es fa servir quan, en l'escriptura de mots aïllats, convé cridar l'atenció del lector sobre la posició de l'accent.

Les sigles hebrees es transcriuen d'acord amb el sistema de transcripció fonètica rigorosa, tal com mostren els exemples següents:

רמב"ן = RaMBaN (= rabí Mossé ben Nahman)
 ראש"ב = RaŠBA (= rabí Salomó ben Adret)
 הש"ס = ha-ŠaS (= els sis ordres de la Misnà / del Talmud)
 חז"ל = ḤaZaL (= els nostres savis, de beneïda memòria)

Es pot fer servir la transcripció simplificada en el cas d'algun autor conegut més per la sigla hebrea o l'acrònim català que pel nom complet, com és el cas de *Raixí* (rabí Xelomó Yishaqí).

Com a caràcters de transcripció cal fer servir els corresponents caràcters Unicode. Es poden escriure amb facilitat amb els teclats Català-U o CatTransU del Windows, descarregables de la pàgina web <http://www.b-j.cat/teclats>.

Els noms propis bíblics grecs es transcriuen tal com apareixen en la Bíblia Catalana Interconfessional, 12a edició, Barcelona, 2008. Per a la transcripció del grec, el siríac i el copte es fan servir els criteris de: Facultat de Teologia de Catalunya, Facultat de Filosofia de Catalunya (URL) i Associació Bíblica de Catalunya, *Llibre d'estil per a escrits de teologia i filosofia*, Barcelona, 2008, p. 28-30. Per a la transcripció de l'àrab: «Proposició sobre els sistemes de transliteració i transcripció dels mots àrabs al català», en: Institut d'Estudis Catalans, *Documents de la Secció Filològica, I*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1990, coll. «Biblioteca Filològica», núm. 19, p. 141-158.

5. Terminologia específica d'hebraisme

Les llistes següents inclouen termes específics d'hebraisme que no han estat inclosos en el DIEC fins a la segona edició, i altres que no hi han estat encara inclosos però que han estat àmpliament discutits entre un grup d'hebraistes i havien estat proposats per a ser inclosos en la segona edició del DIEC.² Mentre l'IEC no els aprovi amb una forma diferent, es faran servir en la revista amb la grafia que aquí es proposa.

a) Termes inclosos en la segona edició del DIEC:

Nom de les lletres hebrees: *àlef, bet, guímel, dàlet, he, vau, zain, het, tet, iod, caf, làmed, mem, nun, sàmec, ain, pe, tsade, cof, reix, sin, xin, tau.*

Nom dels mesos: *nissan, iar, sivan, tammuz, av, elul, tixrí, heixvan* o bé *marheixvan, quisleu, tevet, xevat, adar, segon adar.*

Altres: *halacà, midraix.*

b) Termes no inclosos en la segona edició del DIEC:

Nom dels mesos de l'antic calendari: *aviv, ziu, etanim, bul.*

Altres: *agadà, agàdic -a, amoraïta, antitipus, asideu -a, cantil·lació, eulògia* (fórmula de benedicció, etc.), *exiliarca, gaon, halàquic -a, hicsos, ídix, ieixivà, lucà -ana, madianita, marcà -ana* o bé *marcià -ana* o bé *marquià -ana* (relatiu o pertanyent a l'Evangeli segons Marc o a sant Marc evangelista), *mateà -ana, mezuzà, micvé, midràixic -a, nazireat, petrí -ina, quetubà, sicle, tannaïta.*

La terminologia (per exemple, gramatical) no inclosa en les llistes anteriors s'escriu normalment en transcripció simplificada i en cursiva (per exemple, *xevà, quibbuts, xúreq, tiqquné soferim*, etc.).

2. Pere CASANELLAS I BASSOLS (dir.), *Revisió de la primera edició del DIEC: Àmbits de Bíblia i judaisme. Amb un apèndix que conté les Normes per a l'adaptació fònico-gràfica dels mots hebreus al català*, amb la col·laboració d'Eduard Feliu i Mabres, Agustí Borrell i Viader, Joan Ferrer i Costa, i Armand Puig i Tàrrrech, Barcelona, IEC, SCEHB, 2000.

En el cas dels noms propis, es prescindeix de la cursiva (p. ex., *Peixitta*). S'admeten indistintament les formes *Mixnà* i *Misnà* (però cal fer servir la mateixa forma al llarg d'un article).

6. Símbols dels llibres de la Bíblia i manera d'indicar les referències bíbliques

Es fan servir els criteris de l'Associació Bíblica de Catalunya; vegeu el document «Abreviacions o símbols dels llibres de la Bíblia i manera d'indicar les referències bíbliques»: <http://revistes.iec.cat/tamid/AbreviacionsLlibresBiblics.pdf>.

7. Transcripció dels noms dels ordres i tractats de la Misnà i el Talmud i manera d'indicar les referències misnaiques i talmúdiques

Vegeu el document «Normes dels ordres i tractats de la Misnà i el Talmud» <http://revistes.iec.cat/tamid/ReferenciesMisnaTalmud.pdf>.

8. Altres abreviacions

abans de Crist	aC	Nota del traductor	N. del t. ⁴
Antic Testament	AT	Nou Testament	NT
capítol, capítols	c.	número, números	núm.
<i>circa</i>	<i>ca.</i>	pàgina, pàgines	p.
columna, columnes	col.	per exemple	p. ex.
coordinador, coordinadors	coord. ³	sota	s.
després de Crist	dC	vegeu	veg.
director, directors	dir. ³	volum, volums	v. ⁵
editor, editors	ed. ³	volum, volums	vol. ⁶
foli, folis	f.		

El mot *nota* no s'abreuja».

9. Bibliografia i referències bibliogràfiques

Convé que al final de l'article hi hagi la bibliografia completa, ordenada alfabèticament, segons els criteris que trobareu en el document «Normes per a la redacció de la bibliografia i les referències bibliogràfiques»: <http://revistes.iec.cat/tamid/NormesBibliografia.pdf>. En aquest document també s'indica la manera de redactar les referències bibliogràfiques en les notes.

Aquests criteris estan basats en les *Regles angloamericanes de catalogació*, 2a ed. rev. del 2002 i actual. del 2005 (Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 2008), tal com es recullen i concreten en els *Criteris i altres materials per a la correcció i l'edició de textos a l'Institut d'Estudis Catalans* esmentats la nota 1 i en: Josep M. Mestres *et al.* *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*, 4a ed, Vic i Barcelona, Eumo, Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra i Associació de Mestres Rosa Sensat, 2009, on podeu trobar més detalls sobre el tema (cal tenir en compte, però, que en les

3. Entre parèntesis, en les referències bibliogràfiques.
4. Entre parèntesis, després del punt final de la nota: «text. (N. del t.)».
5. Quan l'abreviatura va després de la xifra que indica el nombre de volums.
6. Quan l'abreviatura precedeix la xifra que indica el número del volum (o dels volums).

publicacions de la SCEHB es fa servir la preposició *en* en lloc de la preposició *a* entre les dades de part de monografia i de monografia).

10. Majúscules i minúscules

En català: càbala, call, call Major, Corona catalanoaragonesa, la disputa de Barcelona, guenizà, guenizà del Caire, la Península, la península Ibèrica, la plaça del Rei, Mossé ben Nahman, tabernacle, temple, temple de Jerusalem.

En anglès: early Middle Ages, 13th century, eastern Mediterranean, High Middle Ages, later Middle Ages, 13th century. Els mots *rabbi*, *professor*, etc. precedint un nom propi s'escriuen amb majúscula inicial.

En castellà: Edad Media; noms dels dies de la setmana i dels mesos amb minúscula inicial.

En francès: bas Moyen Âge, Juif ('personne qui appartient au peuple juif, à la communauté juive'), juif (altres casos, per exemple: «un juif pratiquant»).

En les transcripcions de l'hebreu: seguim les mateixes normes que per al català.

En les referències bibliogràfiques: Vegeu el document «Normes per a la redacció de la bibliografia i les referències bibliogràfiques», que es pot consultar en el web <http://scehb.iec.cat>, apartat de «Publicacions».

11. Apòstrof

L'article femení s'apostrofa davant el nom de les lletres hebrees *àlef* i *ain*, però no davant el nom de les lletres *he* i *het*: *l'àlef*, *l'ain*, *la he*, *la het*.

No s'apostrofa la preposició *de* davant les abreviacions dels noms dels llibres de la Bíblia, tenint en compte que són símbols i que es poden llegir de més d'una manera. Per exemple, *de Is* = *del Llibre d'Isaïes* o bé *d'Isaïes*.

12. Cursiva

Les sigles corresponents a un enunciat que s'escriu en cursiva —per exemple, títols d'obres— s'escriuen en rodona: «La REJ és la *Revue des Études Juives*.»

Les lletres que van acompanyades de xifres van en cursiva, almenys en els casos següents:

a) Indicacions d'apartats d'un text: «Vegeu l'apartat 3.4.a.»

b) Indicacions de pàgines o columnes del Talmud: «TB *Megilla* 31a».

En un text en cursiva, per a remarcar una paraula fem servir la lletra rodona. Dins d'un títol d'obra (que ja va en cursiva), fem servir les cometes simples.

13. Versaletes

S'escriuen en versaletes:

a) Els cognoms dels autors en les bibliografies i en les notes, sempre que a continuació s'indica la referència de l'obra.

b) Les xifres romanes de segles i altres casos en què la paraula que acompanya la xifra romana comença amb minúscula (també si el text és en lletra cursiva). Exemples: «el segle XIII», «*el segle XIII*»; però: «Jaume I».

c) El nom *Senyor* quan substitueix el tetragrama.

14. Altres

Cal indicar els anys amb totes les xifres, també en casos com «1969-1972» (no: «1969-72»).

Una citació començada per majúscula a continuació de dos punts porta el punt final abans de tancar les cometes. P. ex.:

El colofó no esmenta el traductor; només diu: «És acabat el tractat del regiment de la sanitat que va escriure el metge expert Arnau de Vilanova. Lloança a Déu.»

Els textos en llengües altres que el català es puntuen (incloent-hi l'ús de les cometes) d'acord amb els criteris de la llengua corresponent.

19.07.2011

Última revisió: 25.03.2013